

Abonamentul:

Prețul foi »Libertatea« e următorul: pe 1 an 8 cor.; pe 1/2 an 4 cor. Pentru economi, numai 5 cor. pe an! Foia interesantă ilustrată, și »Tovărășia« să dau gratis, tuturor abonaților »Libertății«, pentru prețurile de sus. Pentru România pe an 25 Lei.

LIBERTATEA

Apare în fiecare Sâmbătă.

Inserțiuni:

1 pagină 60 cor., 1/2 pag. 20 c., 1/4 pag. 10 cor. etc. — La inserate ce să dau de mai multe ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abon. să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau înapoi.

Intrați în luptă.

Guvernul maghiar să grăbește să treacă cât mai repede noua sa lege școlară prin dietă, — căci presimte că o mare furtună să ridice în țară: furtuna nemulțumirii milioanele de cetățeni nemaghiari ce văd amenințată așa de greu cultura poporului lor!

De aceea e de înțeles, că din partea noastră toți cei chemați a sări întru apărarea școalelor, grăbesc a face pregătirile de luptă, precum să vede din știrile de mai jos:

Biserica gr.-or.

Vineri în săptămîna trecută (1 Martie n.) a avut loc la Sibiu o ședință extraordinară a Conzistorului Metropolitan, luînd parte la ea din partea arhiepiscopiei de Ardeal: I. P. S. Metropolitanul cu 7 asessori; din partea episcopiei de Caransebeș: archimandritul Filaret Musta și 1 asesor; din partea Aradului și Oradei: P. S. Sa Episcopul I. Papp, vicariul V. Mangra și arch. Hamsea și alți 2 asessori.

Au hotărît să folosească toate mijloacele legale pentru a îndupleca pe guvern să-și revoace părțile jignitoare din noua lege.

În acest scop să prezinte guvernului un Memorand, în care să aște părările drepte ale bisericii contra acestei legi.

Arhierii la ministri.

Dela Sibiu au și plecat îndată Metropolitan Mețian cu Episcopul Papp, și pe drum li-s'a alăturat și Episcopul Popea, ducînd cu ei și Memorandumul ce-l vor așterne ministrului. Mercuri în 6 au sosit în Pesta. Ministrul școalelor Apponyi nefiînd în acea zi în Pesta, primirea Arhierilor s'a pus pe Joi în 7 Martie n. Că ce răspuns li-s'a dat, n'am putut încă afla.

Deputații noștri

În sfatul lor din zilele trecute au luat hotărîri bărbătești de pașire, în dietă ca și afară în țară, prin cercuri, întru a combate cu toate mijloacele îngăduite de lege, — planul școlară al guvernului.

Hotărîrea privește pe toți deputații celor 3 popoare însoțite și la fel amenințate.

Biserica gr.-cat.

Biserica gr.-cat. rom., e asemenea în plină pregătire de apărare. I. P. S. Metrop. Dr. Mihalyi a conchemat pe Joi în 7 Martie la Blaj pe episcopii sufragani la sfat.

Au sosit Dr. Radu dela Oradea, Dr. Hosszu dela Lugoj iar' Szabo dela Gherla pentru așa ceva nu să mișcă, el, a lăsat să meargă la sfat canonicul Moise Nyes.

Să spună că vor face aceleași interveniri, punîndu-și în cumpănă toată vaza și trecerea la guvern, doar' îl fac să revoace legea ce ne vatămă adînc dreptul de susținători ai școlilor.

Întîiul protest.

Întîiul strigăt mare de protestare a poporului nostru, contra ucigașei legi propuse de guvern contra școalelor noastre, — a fost dat la Șiria, Duminică în 3 Martie.

Di deputat Dr. St. C. Pop a conchemat acolo pe alegători și popor și a venit lume multă, — deși timpul nu l'a ajutat fiind foarte prost, — și după-ace două ore di deputat a arătat primejdia ce cuprinde noua lege, adunarea a adus o hotărîre de bărbătească protestare, contra planului școlară a guvernului și a tuturor pașilor săi îndreptați contra nemaghiarilor.

Adunarea a votat cu o cale încredere deputatului Dr. Pop și tuturor deputaților noștri în dietă, — pofîndu-i a lupta din răspuțeri și în dietă și afară în țară, împotriva noiei legi.

Episcopii și deputații.

»Tribuna« aduce știri, că cei trei archierei gr.-or. au avut în 6 Martie o convenire cu deputații noștri naționali cari să află aproape toți în Pesta.

Consfătuirea a fost prietinoasă și a ținut câteva ore.

Au luat parte și mai mulți fruntași români ce să aflau în Pesta.

Primejdia mare împreună pe toți cei buni și-i apropie, pentru a chibzului cum să apere avutul națiunii, primejdul a fi atacat iarăși de un guvern hrăpitor.

Mare adunare în Blaj.

Pe Duminică în 10 Martie e conchemată la Blaj o mare adunare populară. Sunt invitate în deosebire cercurile electorale din Aiud, Vint, D.-St.-Mărtin și Uioara.

Adunarea va avea loc la 11 ore în »Hot. Universul« din Blaj. Să vă vorbi despre »volul universal«, despre libertatea de presă și despre noua lege școlară.

Convocarea e subscrisă de toată lamura Blajului, în frunte cu bătrînul canonic I. M. Moldovan, ceialalți canonici, profesori și funcționari.

Bătrîni s'au ridicat din jeturile lor de vrednică odihnă, au dat mîna cu tineretul, căci prevăd apropierea unei furtuni ce va cădea ca o grindină nimicitoare peste hotarele învățămîntului poporului nostru!

Procesul nostru.

Di Savu Roman achitat de senatul de acuză din Cluj.

Pe Mercuri, în 6 Martie, a fost pusă înaintea tribunalului din Cluj ca senat de acuză, pertractarea excepțiilor (recursului) pe care redactorul nostru Savu Roman, l'a înaintat în contra pornirii procesului ce i-a făcut procuratura regească din Cluj pentru notița ce s'a scris în »Libertatea« despre cartea dlui Aurel C. Popovici asupra Monarhiei austro-ungare și a viitorului ei. Notița nu spunea nimic dela sine, ci punea în mînunchiu aceea ce văzusem prin alte foi scrise asupra acelei cărți însemnate și discutate de foile din toate țările. Era boacănă de tot, eră semnul prigonirii celei mai trase de pâr, pornirea unui proces de presă contra noastră pentru aceea notița.

Di Savu Roman a dat recurs (excepții) în contra pornirii procurorului, prin di avocat Dr. Cassiu Maniu din Cluj. În 6 Martie a fost pertractarea excepțiilor. Di Dr. Maniu s'a în-

fățișat întru apărarea redactorului prigonit, — și în urma temeiniciei dsale apărări, tribunalul însuși a recunoscut silnicia ce procurorul vrea să facă foi, chiar și cînd nu are pentru-ace, — și a adus hotărîre de achitare (nevinovăție) pentru redactorul nostru, încetînd orice urmărire mai departe a lui pentru acest articol.

Procurorul însă s'a declarat nemulțumit cu hotărîrea tribunalului, și a dat recurs la Tabla Crăiască contra ei. — Nu credem însă să afle altă primire nici la Tablă.

Inimile bune, răspund.

— Pe altarul culturii rom. —

»Civilizația, lumina, e factor, putere, care trezește în om conștiința de sine.« Alexandru Mocsanyi.

În săptămîna din urmă numărul inimile bune mai ales din părțile bănățen și-au închinat jertfa curată pentru înălțarea Sionului nostru din Brad.

- Avram Corcea, par. Coșteiu cor. 50.— Biserica gr. or. română din Coșteiu 30.— Ioan Petrovici paroch Cioclova-rom. 50.— Dr. Mihai Grosșian, Oravița 20.— Dr. Petru Zepeneag, adv. Verșeț 10.— Dr. Iul. Tămășel, Bis.-Albă 10.— Traian Opresan, Verșeț 10.— Fam. Bogdan, Gerebenț 10.— Mihai P. Moise, comer. Voivodinți 10.— Patr. Rămneanț, inv. Coștei 5-10.— Antoniu Popovici, preot, Nicolinț 5.— Iuliu Iorgovici, Marghita 5.— Vasile Leza, Ticvanu 5.— Bis. gr. or. rom. Gerebenț 5.— Bis. gr. or. rom. Ferendia 5.— Iuliana Neagoe, Sân-Ianoș 4.— Fam. Lazarescu, Ferendia 4.— Georgiu Gașpar, preot, Gattaia 3.— Toma Stanca, Cacova 3.— A. Guga, preot, Coșteiu 2.— Simion Ureche iun., Coșteiu 2.— Bartol. Buciovan, Voivodioț 2.— Ivașcu, Verșeț 2.— L. Ciuta, Verșeț 2.— N. Oancea, Verșeț 2.— Simion Balea, Gerebenț 2.— Sava Săcoșian, Gerebenț 2.— Petru Gurguț 2.— Achim Miloia, inv. Ferendia 2.— Bis. gr. or. rom. Gertenis 2.— Ioan Mărgan, nv., S.-Janăș 2.— Sim. Corcea, comer., Coștei 2.— Ioan Liuba, plugar 2.— Dimitrie Brogea 2.— Ilie Dobiciu, preot, Voivodinți 2.— Teod. Cozac, inv. Ferendia 1.20.— Vințiu Goițiu, preot, Gertenis 1.10.— Silvia Dona, Coștei 1.— Victor Trailovici, preot, Coștei 1.— Stefan Otonogea, inv., Coștei 1.— Dimitriu Lazar, Ciorda 1.— Iosif Bărbos, Gerebenț 1.— George Csampazevits 1.— Olariu Aurel, Gerebenț 1.— Demetrovics Maria, 1.— George Olde, cand. de preot Ferendia 1.— Ioan Naian, inv., Marghita 1.— Aurel Popovici, paroch, Sân-Ianoș 1.— Petru Meogan, Coșteiu 1.—

- Chirilă Ponta, rotar, Coșteiu 1.— Nistor Novac, Coșteiu 1.— Savu Petroviciu, învățăț., Iabuca 1.— Sofia Popovici, Salcița 1.— Sima Imbroane, Marcovaț 1.— Pavel Stoian, preot, Marcoveț 1.— Ilia Malita, comer. Coșteiu 1.— Laudă vrednicului învățător Patrichie Rămneanț din Coștei. El e apostol vrednic al unei cauze mărețe! Apoi: Georgiu Muntean, preot gr. cat. în Gilad 5.— Dr. Iul. Coste, adv., Ciacova 5.— A. Albu, notar, 5.— Ioan Butean, proprietar, Șomcuta mare 5.— Petru Micu, plugar 1.— Mike Mousser, Sărăsău 1.— Vasile Părva, cojoc, Dobra 1-12.— G. Raitescu, inv., Barești 5.— Biserica gr. or. Balomir 10.— Taxa de fondatori: Iuniu Brut Hodoșiu, dir. ex. la Patria din Blaj 200.— A. H. 200.— »Corvineana« inst. de ec. Hunedoara 200.— Vasile Almășan, adv. Cluj 200.— Bis. gr. or., Hălmagiu 10.— Bis. gr. or., Zimbru 10.— Eufemia Costea, preuteasă în Vaca cunună eternă pentru sursa Elena Sirbutin măr. Lucaaiu, notăreasă, Bcălnia 10.— Ioan Brenciu, funcționar de bancă, Brașov 5.— Petru Crișovan, Lăpușnic 2.— Vich. Crișovan 1.— Din Bradu (I. Sibiu) au trimis: Teodor Hoghia, inv. pens. 1.— George Vasile, ec. 40.— Ioan Iacob 20.— Irime Rociu, inv. pens. 40.— George Ursu, ec. 40.— N. N. Nr. 1. 1.— Iohann Drotleft cap. săsesc 20.— Toma Vasile 20.— Nicolae Lazar, jurat com. 1.— Adolf Fehrerer Avrig 20.— S. L. Kisch 50.— R. Mathias Cismădie 40.— F. Kisch 40.— Mihu Vasile 20.— George Comar Ursu 40.— Dr. Segal, med. cercual 50.— George Durdunu Onica 30.— Darabant Mozes Vestem 40.— N. S. Muntean Vestem 40.— David G. Baci 30.— Ion Mihai 40.— Fechtmeister Th. Sommer Sibiu 1.— Nicolae Vestimian Vestem 1.— Dorobanț Ionu Vestem 40.— Ionu Brancia, jun. 20.— Petre St. Nedef, Bulgaria 20.— Dănilă Șibisan 30.— Ionu Cloția 20.— Nicolau Fogorosiu 40.— Lazar Vasile 40.— Ioan Mihu 40.— Nicolau Urs 20.— Maria Comanu Urs 20.— Petru Albu 40.— Simion Baltaeș 40.— George Irimie 10.— Nicolae T. Durdun 20.— Ion Pav. Dan 20.— George Pav. Dan 20.— George Comanu 20.— Ioan Roman 16.— Ion Muntean 10.— Ioan C. Ursu 20.— George Stefu 20.— Iosif Mihuțiu 30.— Niche Coțiofan 20.— Nicolae Șibisan 20.— George Călărasiu 40.— George Balea 20.—

Suma 1776 Trimși prin T. Hoghia, inv. pens.

Cu cît să vor deschide mai multe inimi nobile, cu cît mai mulți vor jertfi ori cit de puțin, tot cu atît mai curînd vom ajunge. Vredicia să va da celor ce vor înțelega suflarea vremii și își vor face datorința. T. Liviu.

Clujul pentru Brad. Cu plăcere vestim, că concertul arangeat de tinerimea universitară din Cluj, a avut până la desăvîrșire reușit, atît ca prestațiune de artă, cît și altfel. Au cîntat cele trei mari măestre ale cîntării, trei priveghitoare ale muzicii noastre naționale: dșoara Valeria P o p, dșoara Virginia Gal și dna Lucia Cosma, toate mai presus de orice laudă banală. Au fost răsplătite cu tunete de aplauze și li-s'au predat în semn de recunoștință, frumoase buchete de flori. Rezultatul material frumos și el: A rămas venit curat cam 1500 coroane, — cifra care dela producția teologilor la Orăștie, care a început mișcarea de acest fel, — n'a dat'o nicăiri altă producție arangeată în acest scop. Onoare celor ce au ostenit și jertfit pentru acest scop.

Din pildele altora. Ghețosul soare dela Nord începe să încălzască!

E un foarte grăitor să m'n al vremilor aceea ce să petrece în Rusia. Azi Rusia e pornită pe calea înălțării la libertate și nu este putere pe lume, care să o mai poată opri!

Sunt abia 3—4 ani de zile, de cînd încă nimenea n'ar fi îndrăznit să creadă, că atotputernicia Țarilor și a sfetnicilor săi tirani, atotputernicia ce ține de sute de ani, — ar putea să apună în un an doi.

Așa cum bună-oară n'ar putea crede nimenea azi la noi în Ungaria, că atotputernicia șovinizmului stăpînirii maghiare, ar putea fi înfrîntă în curînd.

Dar' veni o vijelie din Răsărit peste împărăția cea nemărginită a marelui Țar, vijelie cu strigăte sălbatic de războiu, cu zgomot de arme, cu ciocniri de săbii, cu ropot de copite, cu flacări zvirlite din guri de tunuri ducătoare de pustiu, — și cine nu-și aduce aminte de marea neliniște ce cuprînsă de-odată pe puternicul puternicilor de pîna ieri, pe Țarul și pe toți crunții săi sfetnici! Toate foile duceau prin lume jelanu lui, căci »ciasul slab«, ciasul »fără de noroc« a dat peste el. Că iacă îi vine pe cap războiul mare și el nu e pregătit, că nu s'a așteptat la el! Glasul lui aspru până ieri, să inmuie, să prefacă în glas domol, ce vrea să atingă inimile, chemînd pe fii țării la apărare față de vajnicul dușman. Ba spuse că dușmanul e »păgîn«, și poporul rusesc trebuie să privească atacul lui asupra hotarilor rusești, ca atacul flămurelor păgînătății asupra praporelor sfinte ale creștinizmului!

»Și patria și legea ta ortodoxă, și mîndria neamului, și folosul fiilor tăi, te chiamă azi la luptă, iubitul popor rusesc, la luptă... Dar' minunea minunilor (oare? ori lucrul cel mai firesc din lume), — o poporul rusesc nu să mai însuflești nici la auzul numelui patriei, nici la pomenirea legii, nici de mîndria neamului, nici de nimic, — ci de silă numai își lasă fii să meargă la măcelărarea din depărtatul Răsărit, — iar' cînd văzî că țara e aproape deșartă de baionete, că acelea s'au îngrămădit în cîmpiile dela Mukden, unde s'au înglodit în tină, nu în trupurile dușmanului, — atunci ridică și el mîna asupra tiranilor rămași poruncitori acasă, și să porni războiul între frați, războiul celor împilați contra împilatorilor, și ce-a fost pe cîmpiile Manciuiei, încă mai urită potopene urmă acasă în țară!

Poporul începî a striga: Jos cu tiranii cari nenorociră acum țara, cum pe noi ne nenorocesc de sute de ani!

Și începî omorurile în ziua mare, în mijlocul ulițelor, în aretul Curților, în ungherele palatelor, — de să cutremurî inima în puternicul Țar, mai tare ca de războiul cu păgînii! Că zi de zi îi cădea zdrențuit de o bombă ori ciuruit de glonț, cînd un ministru, cînd un general, cînd un alt sfetnic al lui. Și mîna rece și cruntă a răzbnării să simțea cum e tot mai aproape și de palatul lui, de locuința lui!

Și poporul în care să răzvrătise năcăzul îngrămădit prin sute de ani în inima lui, — poporul striga: Nu mai pot ști de nici o patrie, de nici o lege, de nici un domnitor, ca cei de pîna aci! — Să se schimbe felul nedrept de cîrmuire, să se iee puterea din mîna celor cîțiva tirani și să se dee în mîna aleșilor noștri, — atunci ne vom mai cunoaște patria, țara, legea, vom mai fi ai ei și ea a noastră, de unde nu, vie, de ciuda noastră, perire peste ea cum și peste noi!

Și s'a cutrămurat inima cea rece a temutului Țar și a sfetnicilor săi, și și-au zis: aci altă scăpare nu e, decît să dăm și noi drept poporului de a-și arăta voința sa prin trimișii săi, în un sfat al țării, o dietă, ca în alte țări.

Și așa au făcut. Au prescrist felul cum au să se întîmple alegerile de deputați. Au făurit ei chițbușuri, ca să poată scoate deputați oameni de-ai stăpînirii, — dar' proștii de ministri ruși n'au venit întii în Ungaria să iee lecții dela ministri unguri, și așa s'au trezit că poporul l-a umplut dieta de deputați cu inima pentru durerile poporului, nu pentru poftele tiranilor din jurul Curții!

S'a intrunit în vara anului trecut *cea dintii* dietă rusască, zisă în limba lor „Duma“. Și s'a pornit sfatul trimișilor poporului. Dar' ce a pățit guvernul rusesc, nu i-o fi dorit nici celui unguresc! El nu numără trei parale înaintea Dumei. Că guvernul (ministri) ar fi dat drepturi așa de jumătate poporului, dar' când l'a adecă, tot ei, o mână de oameni, să fie atot-puternici peste mulțime! Dar' deputații din Dumă nu voiau să audă de nimic, decât de cele mai depline și largi drepturi poporului, așa cum e departe de a le avea noi în luminata Ungarie! Drepturile Țarului și a ministrilor să fie restrinse cât de jos și puterea hotărâtoare asupra sorții țării să fie în mâna trimișilor poporului. Dacă poporul va fi om și nu dobitoc (ca la Bocșa), își trimite în Dumă oameni ce să ție samă de el și va fi bine de el, de și-o trimite mișei, atîta vrednicește!

Și vorbeau frumos de tot deputații în duma rusască anul trecut. Așa de frumos cum celor deprinși în volnicie, nu le-a plăcut de loc. Nu i-au putut suferi să vorbească așa și să vree să și îndrepte așa soarta țării, ci peste vre-o lună de încercări de a-i suci, nereușind, — Țarul a dat una cu pumnul în masă și cu piciorul în pământ și a risipit duma, rinduind alegeri nouă pe luna lui Februar din ăstă. Și-a lăsat vreme, peste jumătate de an, doar ciștigă în vremea asta poporul colo și colo ca să-i dea deputați supuși, căciuli puterii lui țărăști. Dar' ori-că Țarul a fost prost și n'a venit la Pesta să învețe dela Andrassy și Kossuth cum să cumpăreze sufletele, ori că poporul rusesc cel ținut ca fiind așa de prost, e mult mai cuminte și cărturarii lui mult mai cinstiți ca de pildă Românii dela Bocșa, — destul că Țarul n'au noroc nici în alegerile de acum din Februarie. Foarte puțini Iulian Weiss-i a căpătat, iar' grosul a intrat în dietă, încă și mai războinici decum fuseseră acum un an!

Din cei peste 500 de deputați, anul trecut guvernul avea pe partea sa aproape 200, și cam 300 contra. Acum abia mai are 100—120, ceialaltii toți potrivnici lui și sprijinitori cereilor poporului!

Intr'adevăr, în noua dumă

au fost aleși vre-o 130—140 de deputați monarchiști și moderati, partidul „dreptei“, cari sprijinesc guvernul, vrînd să fie buni în ochii Țarului, dar' apoi 276 sunt așa ziși ai „stîngei“ potrivniciei „dreptei“ (după cum șed în laturea dreaptă ori stînga în dietă), apoi afară de aceștia au intrat 71 ziși „cadeți“ partid al libertății poporului, 48 socialisti (pe cînd în liberă și înaintata Ungaria abia este unu și acela numai de jumătate socialist); au intrat apoi **18 socialisti-revoluționari**, cari nici nu umblă cu crucea în sîn, ci propoveduesc pe față ca armă de luptă contra tiranilor dela putere: *revoluția, care să le ducă moarte!*

Martī în 5 Martie s'a intrunit noua dumă a Rusiei.

Metropolitul a făcut rugăciuni, chemînd Duhul sînt să se pogoare peste deputați (mai bine l'ar fi rugat să se pogoare peste capul Țarului și a ministrilor săi volnici!), — apoi trimisul guvernului a cetit scrisoarea preainaltă a puternicului Țar, prin care dieta e conchiemată și să deschide. Deputații din „dreapta“ (cei guvernamentali) s'au ridicat din scaune și au ascultat scrisoarea împăratească stînd în picioare, strîgînd la urmă „Trăiască Țarul“, iar' cei din stînga, nici nu s'au ridicat, nici vre-un trăiască nu i-au strîgat temutului Țar! Și au ales apoi președintele al Dumei pe un deputat din cei de opoziție (impotrivor guvernului), — apoi ședința s'a închis, nefiindu-i alta chemarea pentru azi.

Așa s'a început noua Dumă a Rusiei.

Cîte n'ar putea învăța fricoșii și lipsiții de suflet Români de pe unele locuri, ca cei de pe la Bocșa, Caransebeș, Cojocna, etc. etc. din această oglindă a stărilor din Rusia!

Poporul rusesc nu e nici el mai cu carte ca cel dela noi. Și iacă ce răspuns dete chemării îngimfatului guvern.

Guvernului nu i-a plăcut alegerea dintii de deputați, deși între aceia nu erau și revoluționari, și li alungă și ceru altă alegere, și atunci poporul li răspunse trimișindu-i deputați și mai *neînduplecați*, și mai primeidioși guvernului decum avuse!

Așa nu i-a plăcut nici guvernului dela noi alegerea dela

în mod prietinos pe umere, li zise zimbînd:

„Ascultă prietine! Dacă Dzeu a voit ca noi doi să serbăm împreună ziua nunții noastre, — acum lasă să-ți spun și eu dorința mea, care este: Rog pe Dzeu, și ași dori ca să ne putem bucura la timpul său și de copilașii nostri împreună, — și vreau, ca nevasta ta, să fie doica micului meu întiu născut!“.

Pădurariul multumli zimbînd și închinîndu-să pentru încrederea și deosebita cînte ce i-să dă, pe urmă să rugă, lui să i-să dea voe a să depărta, avînd pe mine în zori de zi lucruri grabnice.

Și dacă voim a face o asemănare între Contesa Emilie și între mireasa pădurariului, am afla ușor că cea dintii avu parte de a crește în belșug fără să știe ce e lipsa de ceva. A crescut ca o floare în fereastră, dar' și plăpîndă ca o floare. Joberta, însă ca copila unui pădurar, crescută sub cerul liber, în aerul curat a pădurii să făcuse un adevărat tip de fiică a naturii, libere și sănătoase. Și dacă Contesa după nașterea ei, din înalta clasă din care făcea parte, avu parte de tot ce ochiul și inima omenească poate dori, toate dîndu-i-să, toate făcîndu-i-să, — Jobertei mama natură, i-a dăruit din belșugul său, aceea ce poate avea o ființă frumos, dragălaș, cuceritor. Atîț chipul și înfățișarea ei — cît și toate celelalte grații femeiești, — le

Bocșa, și o nimici și ceru altă alegere — și atunci poporul nostru căzu pe frac înaintea alor cîți-va căpăi de-a guvernului, să văzū chiar murdăria de a schimba popa în chip de țăran pentru a nu fi cunoscut, și trimiseră cu plecaciune guvernului pe omul dorit de el!.

Ei, apoi între astfel de împregiurări, să știți Români una și bună:

Pe cînd la Miază-noapte soarele ce să zicea: Inghețatul soare de Nord, da să se inferbinte, să ardă chiar, arzînd aripile tirăniei și ghiarele mișelilor față de popor, pe cînd acolo soarele răsare peste lume *dacă poporul e bun și cu suflet tare*, — pe atunci la noi va răsară soarele *inghețului*, care poate aduce amotșirea de țot și pe veci a acestui neam.

Asta o vreti? Urmați atunci pilda ticăloasă dela Bocșa, și ve-ți ajunge, unde doriți.

Colo nu să îngrozesc de frica Țarului, care cu o clipire de geană îți poate stînge viața, — ici cad cu fruntea în pămînt înaintea ori-cărui nevoiaș de scriitor de notarăș, ba și de plăieș, și să lasă hoardă mînată dinapoi pe pîrtea (calea vacilor) croită de aceia!

Colo nu să tem a merge în 18 cercuri și a vota cu revoluționarii, — ici la noi să tem să trimită în dietă un prea pacinic om, numai pentru-că e Român!

Din Dietă.

— Ședința din 6 Martie. —

In ședința de Mercuri deputatul *Brediceanu* a dat răspuns la niște sfătoșeni ale deputatului Hock, care să rătoia să arate că la Bocșa toate au fost în ordine... Totodată a luat în apărare pe deputatul Dr. St. Petrovici, care fiind în arest la Ghehedin, a fost atacat de același popă veninos Hock, fără să se poată însuși apăra. L'a apărât colegul său dl *Brediceanu*.

In aceeași ședință dl *Dr. St. C. Pop* a luat cuvînt. Mai multe comitate au înaintat cereri, că dieta să șteargă legea de naționalități și să iee măsuri aspre pentru înfrîngerea agitațiilor (a-țitărilor) naționaliste. Dl *Dr. Pop* le arată ce prostie e în capetele

avea din belșug, așa încît trecea de o frumșeță rară, la care ochiul omeneesc privește bucuroș, simțînd o tainică plăcere a-și odihni privirile asupra ei.

Contesa văzînd deosebita bunăvoință ce avea bărbatul ei pentru aceasta tinără păreche, în scurt început și dînsa a o prinde dragă, pe tinăra și frumoasa Joberta.

Cu totul altele erau cugetele și gîndurile tinerei neveste, a pădurariului, văzînd pompa strălucitoare, ce încongioară pe contesa. În inima ei să ivea un fel de neîndestulare cu sineși, și adese un stol de gînduri negre, li amăreau sufletul. Nu odată i-s'a întîmplat să se întrebe plin de amărăciune: „Au doar eu nu sunt tot așa de frumoasă ca Contesa? — Și de ce ea are tot tula, de ce toate plăcerile și toate poftele ei sunt o singură poruncă a cărei împlinire a-țimă dela o singură privire, cel mult dela un cuvînt al ei! Și eu?, eu să tac săracă și supusă! De ce? De ce?..“

Cu toată măchnirea ei sufletească, ea era față de Contesa todeauna supusă și gata, de a-i împlini toate dorințele.

Cu totul, altele erau gîndurile și simțirile pădurariului față de stăpînului său, Conteii. Lui nici-cînd nu-l trecură astfel de cugete prin minte. El era gata todeauna a trece prin foc și prin apă pentru domnul său, față de care îl legă o

maghiare prigonitoare a toată vorba noastră sub cuvînt că e ațitare. Le arată cum e pe aiurea.

„Am fost odată — spune dl Dr. St. Pop, — la o adunare de popor în Londra, inima Angliei. Un vorbitor cu un lenial în mână făcea tot felul de socoteli, adaugeri și subtrageri. Au întrebat pe un vecin, că ce face omul acela. Mi-a spus că împarte moșiile celor bogăți și arată cum ar fi atunci.“

— Dar' asta e ațitare contra averii și stării altora, i-am zis eu, judecînd după cum la noi să judecă, — cum de nu întrevine poliția să nu-l lase să ațite la așa ceva?

— La noi în Anglia, mi-a răspuns Englezul, poliția nu întrevine (nu să mestică) până cînd ațitarea nu încearcă să se prefacă în faptă. (Pentru vorbe nu-ți face nimic. Poți vorbi ce vrei, numai să nu faci). Așa-i pe aiurea judecata asupra „a-țitării“...

Și cu alte pilde frumoase a combătut dl deputat al Țariei, sila ce-și dau la noi toți netoții de a „înfîra agitația“, de a nu te lăsa nici să mai vorbești despre neamul tău și neamul lor!

Răsunete

după alegerea dela Bocșa.

Foile noastre, cu drept cuvînt, nu pot încă uita rușinea ce ne ajunse la Bocșa.

Cînd din o parte, cînd din alta vin știri și descoperiri, că ce a fost pricina acestei alegeri ce ne bel nasul de rușine, — și alte știri spun ce a făcut poporul înscribit, cu rătăciții săi „păstori“ (unii buni de păstori la porci, nu peste turma bine cuvîntătoare a lui Christos!).

Am dat unele și altele din cele scrise; mai dăm azi citeva spicuri prin cele știri din cerul perdutei Bocșa.

Un „fecior de popă“ scrie mai nou în „Tribuna“ din Arad, printre altele:

Rușine, că cei chemați a fi po-vățuitori tuturor celor- ce le cer sfat, spre rușinea neamului, să vînd ca luda. Poate avea poporul în ei încredere, cînd cîntea lor să poată cumpăra pe un blid de lînte? Cu ce obraz, cu

deosebită dragoste, pe lîngă stima și respectul îndatorat. Nu îndeșert că ei erau născuți dintr'un sat, unde crescuseră laolaltă, jucîndu-să împreună jocul neuitat al copiilor. Ba ce e mai mult, ei erau la chip și la înfățișare de o asemănare așa de mare, încît ușor ai fi putut crede că sunt frați. Drept aceea nu odată s'a întîmplat, că din depărtare oamenii crezînd că vine Contele, așteptau să salute respectuos, pe bunul și vrednicul lor domn — și cînd colo, era Garnache care zîmbea cu bunătate de greșala lor.

Timpul trecu ușor, căci repede zbură aripa lui vecinic călătoare, și într'o zi frumoasă să născu mult doritul moștenitor al contelui. Era un puișor de băiat întreg, sănătos și dragălaș. Bucurie și veselie mare în tot castelul, și fericirea contelui ajunsă la culme, cînd în puține zile după sosirea micului oaspe iubit — veni pădurariul cu știrea, că și el e tată fericit.

De astădată însă contele nu să mai putu reține și mișcat până la lacrimi, îmbrățișă pe Garnache, ca pe cel mai bun prietin al său. Contesa rămăsă în urma nașterii bolnăvioasă, și la sfatul medicilor ea să supusă a călători în străinătate, pentru a să reînsănătoșă.

Astfel micul ei băiat care primi numele de Jaques fu dat doicei Joberta.

Inainte de despărțire Contesa legă la grumazul micului ei odor

ce față, mai calcă învățătorul catedra, de pe care e chemat a propovădii acele virtuți nobile, cari sădite în inimile fragede ale copiilor, să poată încoțli și aduce roadele cuvenite la timpul său?

Și iarăși: Cum va urca preotul amvonul, ca să predice dreptatea și adevărul, cînd faptele sale nu sunt altceva, decît păcate și fără-delegi? Despre ce virtuți va predica el, cînd toate patimile unui muritor află în el sălaș?

Imi pun acum întrebarea. Cu ce exemple va premerge poporulului său popa Stoian din Valeapari, ori Damșa din Duleu, Călțun din Valea-mare și Aldan din Vermeș, Dogariu din Iersig și popa din Țerova, cînd ei să împrietinesc cu popa-protă Pascu și luptă din răsputeri pentru reușita ovreului Weiss?!

Mai poate fi vorba la aceștia de caracter? Li mai poate asculta pe ei poporul? Mai sunt ei vrednici de briul și reverența ce o poartă și prescurile ce le mănăcă? Unde vom ajunge cu astfel de conducători?

Intr'adevăr putem zice: „Peireata din tine Izrael!“.

Unde preotul de frica congruei, dascălul de frica inspectorului, să lasă amăgiți, acolo nu poate fi vorbă de vre-o cauză națională, acolo însuflețirea cu greu încoțeste! Și e trist, că fricoși și mameleci d'aceștia la alegerea a-cesta mulți s'au arătat. Dascălii mai rău s'au spăimîntat. Bojinea inv. în Biniș, Andriței în Cilnic, Petrovici (gură-mare) în Țerova au fost buni-bucuroși, că pot rămînea a casa. Dudă din Girliște și Gherguț pe aceea urmă.

Albu însă din Reșița mai tare s'a ostentit. Sub cuvînt că regulează penziunea învățătorilor, a cutreerat aproape tot cercul. Nu știm însă ce-o fi făcut. Ne-ar plăcea să ne înșelăm în credință. Sperăm că ne va lămuri.

Cît despre Popovici din Barbos, Craișescu din Valea-pai și Groza din Iersig, nu pot zice alta, decît că nu să plătesc cu astfel de ființe, ca omul să-și murdărească mâinile.

Ce să mai zicem despre alții? Ce să zicem despre oameni cu trecut frumos, cari cînd-va făceau pe grozavul, iar' azi stau ascunși sub tuță!

Să nu ne mirăm cînd poporul, lăsat la marginea drumului, injură și-și lapadă conducătorii, cari nu-s în stare să-i deslege nici curelele încălțămintelor!

Aflu de întemeiată purtarea

— o medalie antică, de o scumpete aproape neprețuită fiind o relicvie familiară (lucru scump păstrat de aducere aminte), și făcînd semnul crucii peste mica ființă, în gîndul ei să rugă încet, ca aceasta medalie să fie scutul și apărătorul iubitului ei copilaș contra tuturor relelor. Și așa să despărți dînsa liniștită, prefînd băiatul doicei Joberta, plină de credință că în mîni mai bune și mai sigure nu l'ar fi putut lăsa.

Era în spre seară, și copilașii durmeau lin și dulce în leagănele lor. Focul ardea pocnînd, și din lemnele bune; rămăsese un jăratec roșiu verziu, din care dădeau schinte săritoare.

Jobeta sta la fereastră iară la picioarele ei durmea liniștit bătrînel și credinciosul căne al bărbatului ei. A fost o zi noroasă și rece de iarnă, ziua întreagă a nins neîntreput; un vînt aspru izbea mereu fulgii de nea de ramele și sticlele ferestrelor unde rămăneau lipiți, și înghețați. Jobeta era cu gîndul la bărbatul ei, carele cu ziua, cu noapte umbla și cutreera pădurile vechi, și era foarte neliniștită știînd că nu odată a avut atacuri atît cu animale sălbatice cît și cu oameni primejdioși, cari trăiau din furt, jaf, și din omoruri. Și pentru de-aș mai alunga gîndurile negre, — pași spre leagăn. Copilașii durmeau liniștiți. — Micul Conte în leagănul

credincioșilor din Bocșa-română, cari au lăpădat episcopii din scaunele lor onorifice, pentru-că acelaia care-și vinde neamul și legea, acelaia nu-i poți încredința averea bisericii! Și aceste ființe lașe sunt episcopii: Mihai Rojini și Pavel Stăpîn.

Cazul credincioșilor din Vermeș cari au închis ușa preotului dela biserică încă-și află înțelesul.

Nu mai puțin ca episcopii din Bocșa-română, au lucrat la reușita lui Weiss și fruntașii neguțători George Vuc și fiul acestuia Ioan Vuc, cari atrași de mirosul papricășului cu usturoi, au fugit în tabăra lui Weiss. Acestora li-să va da pedeapsa cuvenită atunci, cînd cu toții vor pune vot, că crucerul lor nu va mai intra în punga *vînzătorilor de neam*, cari s'au îmbogățit din punga poporului român pe care acum însă l'au batjocorit!

„Trupuri...“

— DIN. Iorga despre alegerea dela Bocșa. —

Invățatul profesor universitar din București dl N. Iorga, vorbind despre alegerea dela Bocșa, scrie în Nr. 80 al „Neamului Românesc“ următoarele:

„Deci s'a mintuit, s'a petrecut *rușinea*.“

Ca în România acelei minciuni care să chiamă colegiul al III-lea, bieții țerani bănățeni din cercul Bocșei s'au înfășurat în suman, au tras căciula peste urechi și, în transporturi de tren, în încercături de căruță sau în cete de drumetși, au venit să voteze pe Evreul Iulian Weiss, care nu e nici de neamul lui, cu atît mai puțin din neamul lor; au venit și au spus *dobitocoște* cele două silabe ce li-să strigaseră în urechi de cumpărătorii lor.

Erau și preoții schimbați de haine, în *vesmint* de Iudă, erau și învățătorii, din cei ce n'au decît grija lefi: aceștia știau bine ce fel de om e Weiss, dar' l'au votat.

Și Weiss a eșit și, din brațele celor ce-l sărbătoriau la fața locului, a alergat în mijlocul acelora cari îl așteptau în Parlament ca să-l aplaude ca pe un mare „ero“ încununat cu izbîndă.

Ziaristiții din București, din Viena, din alte locuri apusene, n'au văzut bății, n'au putut să audă măcar glilcevuri. Nu, nu s'a vîrsat sînge la Bocșa. Au sîngerat numai unele inimi jîgnite. O alegere corectă, dacă nu o alegere curată; sufletele îspăimîntate strigă, să luptă; sufletele cumpărate tac și lăcrează; sufletele proaste orbăcesc în viață, lovindu-și capul de tot ce întîlnesc în cale.

Și ce s'a petrecut la Bocșa nu e, pentru privitorul obiectiv care nu vede mai departe pentru a plînge, — o tragedie, ci numai o

lui cu pernele scumpe încărcate cu dantele fine. Din privirea ei puteai ceti ușor pizma din sufletul ei văzînd leagănul scump a contelui cu insigniile familiei săpate din aur pe el, pe cînd micul ei băiat era în leagănul de lemn simplu, și fără nici o podoabă.

— „Dragul meu copilaș, să gîndi ea în sine, — oare și tu vei avea așa o soartă ca tatăl tău? Și pe tine te va aștepta pușca, și întunecata pădure, unde tatăl tău umblă cu zi cu noapte luptîndu-să cu fiară sălbatece, și cu oameni mai răi și mai primejdioși ca animalele — grijînd și obosindu-să, să nu piară contelui nici măcar o pasere scumpă? Și tu vei avea să lucrezi din zori de zi pînă în noapte, și — pînă cînd stăpînul tău în castelul lui cel frumos, și pompos, va dormi liniștit între pernele de mătasă, — tu vei alerga prin ger și prin iarnă grea, potecile neumbulate ale pădurilor lui?“

Apoi sa uită tot cu privire batjocoritoare spre leagănul contelui zicînd: Șii aici acesta ție va fi stăpînul tău! El va avea te de toate, — și tu nimic! — Ție îți vor ajunge numai cojile și sfirmiturile ce cad de pe masa lor, — precum sunt și eu...“

Și ore de ce să fie aceasta tot așa?... Au doară nu sunteți voi unul ca și altul? Fie-care trăsura a feții voastre, ochii, nasul, gurile voastre sunt toate la unul, ca și

FOIȚA

Doița.

După Maurice Montegut.

Contele Jean de Valeroy condusă în aceeași zi mireasa lui la altar, în care și pădurariul lui jură credință pe viață alesei inimei sale, Joberte. Și această serbare frumoasă s'a întîmplat la dorința Contelui, în aceeași biserică, și în același cîas. Așa dorise contele, care pentru inima sa nobilă, era iubit de toți supușii lui, pînă la adorare. Și era foarte cu cale aceasta dragoste a lor, pentru că în stăpînul lor nu era nici urmă din fîmul, și din fudulia, ce la alții din rangul lui, — să află din greu. Ușa casei contelui bun și primitor era vecinic deschisă, atît pentru săraci, cît și pentru bogăți fără deosebire. Dar' mai ales față de pădurariul său Garnache, Contele nutrea o dragoste deosebită, așa încît în aceasta frumoasă zi a nunții lor, Contele îl pofti împreună cu mireasa să vină la masa lui, ceea-ce cu toate codirile pădurariului, s'a și întîmplat.

Era aproape de miezul nopții. Veselia strălucea din ochii și fețele tuturor. Atunci Contele să sculă, pași spre Garnache și băttîndu-l

proastă comedie de suflete vîndute și de suflete oarbe.

Trei milioane de oameni, — ce frumos sună această cifră! Cu trei milioane de oameni ce nu să poate face! Oameni cu lumină în ochi, cu judecată în minte, oameni cu neafîrnarea pe care o dă cultura! Vedeți numai Germania... Dar cu trei milioane, cu trei sute de milioane de trupuri, care să dau pe mîncare și pe beutură, ce poți face? Ce s'a putut face la Bocsal!

Dar să mai poate face ceva. Alergerile din urmă n-au deslegat de sigur chestia românească din acele ținturi. După ele pot veni altele în care nici un deputat român să nu iasă!

Deci nu e vremea odichnei pe lauri, ci a mucii fără preget!

Ea trebuie să înceapă, în școli, în biserică, în ziare, în viața socială, pentru sfînta faptă mîntuitoare a culturii!

Din Rusia,

In Rusia să țin lanț năzdrăvănil.

— In Riga au fost împușcați 13 revoluționari pe cari tribunalul militar i-a judecat la moarte pentru măcelul dela Tucum.

— Pe baronul Budberg cînd mergea în societatea socaciului (bucătarului) său la moșia sa din Fikel, l'au atacat 6 oameni necunoscuți. Atît pe baron cît și pe bucătar i-au omorît și jăfuit. Cocișul a rămas rînit numai.

— In Lodz a fost omorît căpitănelul Gugov, în 4 Martie, pe uliță. Omoritorul a scăpat.

— In Varșovia trei revoluționari au fost omorîți prin ștreang.

— In Krasnojarsk a fost omorît pe uliță cu două gloanțe de revolver comandantul orașului, generalul Krozowski.

O telegramă care dă amănunte asupra acestui omor spune că generalul de mai multă vreme tot primea scrisori prin care îl speriau oameni necunoscuți, că au de gînd să-l pună capăt. El nu le-a dat crezămînt. A eșit la preumblare pe uliță, s'a întîlnit cu niște preteni, cărora arătîndu-le epistolele ce le-a primit, a glumit chiar cu ei. După ce s'a despărțit pe prieteni și și voia tocmai să se întoarcă spre casă, un om i-a strigat să se oprească.

Generalul a vrut să pună mîna pe peful necunoscutului. Nu a putut-o face, căci în clipa următoare a căzut culcat la pămînt de două gloanțe.

la altul, numai leagănul tău, micul meu odor, nu e ca al contelui. Sau fiind că de grumazul lui afîrnă acel lanț lung de aur, cu medaila dela mama lui, de care tu nu ai? Și ce ar fi oare, dacă eu v'aș schimba pe voi?!

La acestea cuvinte, singură cum era, izbuclî într'un ris sarcastic, înecî și dînsa singură s'a înforă!

Dar în sufletul ei să faci o mare schimbare! Zis și făcut! — Indată să puse pe lucru! Repede pe cît putu, schimbă vestimintele copilașilor, desfăcî lanțul greu cu medaila dela grumazul micului conte, și îl puse la copilul ei, apoi îi așeză pe ambii iarăși în leagăn. Mica ființă jefuită de medailia familială și de lanțul pus la gîtul lui de înșiași mama lui, de vestimintele și leagănul lui, să liniștii îndată și adormi repede, în leagănul simplu, între pernele contrarului său. Din contra băiatul doicei, nici decum nu s'a aflat bine între pernele scumpe, și cu mînuțele mici prindea tot mereu lanțul străin dela gîtul său. Abia într'un tîrziu să liniștii și adormi și el.

Tr. de: P. E. R.

(Va urma)

Omoritorul — folosindu-se de zăpăceala celor din jur — a scăpat fără de a fi batăr urmărit.

— Pe trenul ce duce dela Sinelnikove la Igren s'a întîmpiat un măcel împreunat cu jaf. În Sinelnikov s'au urcat 8 oameni pe tren; în Igren îi așteptau încă 4 înși. Ajunși aci, cînd șeful gării din Igren și încă 2 oficiali de tren au venit în calea trenului, cei 12 oameni au pușcat asupra lor. Șeful de gară și un ofițier au căzut mort, celalalt ofițier a rămas greu rînit. Totodată au început a pușca și asupra trenului rînind încă 3 oficiali de tren! După acestea, jăfuiitorii au tăiat șirna telegrafului, s'au urcat pe locomotivă și au plecat. După constatările oficiale, ei au dus cu sine suma de 50.000 ruble.

NOUȚĂȚI

Oficieri de vînători din Orăștie, înghețați în munți. O așa numită „Nachrichten Patrouille“ (patrula, care să cerceteze locurile și să aducă vești despre inimiz, ca în război) sînd din 3 oficiali și 5 soldați ai Batalionului de vînători Nr. 28 din Orăștie, a plecat cu trenul de Marți în 26 Februar la Petroseni. Peste noapte au petrecut acolo. În patrula au fost: locotenentul Franz Knappek, sublocotenentul Karl Rehner și cadetul A. Bocicariu.

Mercuri în 27 Februarie patrula a plecat din Petroseni cu sky (un fel de lemne ca tălpile de sanii, cari vin acățate pe picioare) spre Sibiu, peste munți. Noaptea aceleiași zile au petrecut'o în liber. Joi dimineața în 28 Februarie au plecat mai departe peste marile troiene de zăpadă. Cu mult greu au izbutit să ajungă la căzarma finanțelor aflătoare în Carpați pe muntele Piatra alba. În 1 Martie mergînd mai departe, au perdut drumul. Li s'a gătat mîncarea. Acum a început o vreme rea, un ger și un vîfor de zăpadă încît — feri Doamne! Ne găsind nici un adăpost, a fost siliți a sta așa în zăpadă și ger peste noapte și într'o noapte i-a străbătut gerul așa de rău, că i-a degerat aproape de tot.

Unui ofițer i-au degerat picioarele, altuia și picioarele și mîinile, feciorilor asemenea! Singur cadetul A. Bocicariu (român) a scăpat teafăr și s'a putut întoarce la Orăștie întreg.

Fiind-că patrula avea porunca să sosească Vineri în Sibiu, și nu au sosit nici Sîmbătă, Duminecă în 3 l. c. au plecat după ei două patrula, una din Sibiu, sub comanda căpitănelului Klempa și alta din Orăștie sub comanda sublocotenentului Schwarz.

I-au aflat. Dar cum? In ce hal! Atît oficieri cît și soldații au fost duși în spitalul de garnizoană din Sibiu, unde s'a află și azi bolnavi.

Oaspe înalt vor avea Bucureștii: pe Regele Italiei, despre care să scrie, că are de gînd să facă vizita la Curtea română cătră sfîrșitul lunii lui April a. c.

Teatrul de Dumineca trecută dat de tinerimea română din Orăștie în favorul gimn. din Brad și a atelierului de țesătorie al Reun. fem. rom. din comitat, a fost foarte bine cercetat; demul nu s'a mai văzut o mai număroasă cercetare a inteligenței române din loc și din jur. Dar s'a și bucurat fie-care că a mers la teatru, tuși și s'au dus de acolo deplin mulțumiți de producțiunea ce au văzut. Căci deși harnica trupă s'a apucat de învățarea piesei abia cu 2—3 săptămîni înainte de producție, totuși s'a prezentat cu ea așa de bine studiată, cum nu s'a putea aștepta mai mult. Persoanele singurateice am putea să nu le amintim, ci să le dăm tuturor același cuvînt de laudă, căci toți la fel au fost la locul lor, totuși amintim cu plăcere, că atît dsoara Hortensia Cristea în rolul de Mița, cît și dsoara Ana Ștefănescu ca Didina, au păsît foarte hotărîte și afîndu-să în situațiile ce trebuiau să închipuiesc. Exprimau corect, găseau tonul potrivit al indignării, furiei, ori durerii, așa că dînsele ca jucătoare nu lăsau nimic de dorit, dar lăsa rola

înșiași, care să vedea că e pe alocurea prea mult prelucrată, și nu mai reda pe adevăratele figuri ale lui Caragiale. Piesa e piesă de moravuri de oraș din Țară, și e o pișcătoare persiflare și hațjocorie a acelora.

Domnii s'au întrecut și ei între sine în predarea legeră și adesea de tot naturală a rozelor. Foarte mult haz a produs dl I. Jantea în rolul său de „candidat“ la percepție; de tot bine să afla dl Dr. Maior în rolul de Iordache, ca și dl Petru Manole în rolul lui Crăcănel! La fel de bine și-a predat dl Adr. Cristea rolul de Pampon, dl I. Iancu pe cel de friser și dl C. Moteș pe cel de ipistat. Producția a ajuns cel mai mare succes în actele două din urmă, care reprezintă b a l u l m a s c a t, în care figurile cu moravuri ușoare, iubitoare mai mult de întunec ca de lumină, să arată în toată umbra sufletelor lor, inclinate mai bucuos spre rău ca spre bine, — dar păcălindu-să adesea amar în urmărirea cutărei idei ori cutărui plan, prin valorile balului mascat.

Pe cît diletanții de Duminecă au dovedit că pot să joace de bine, ar putea să se prezinte și cu piese în care nu razimă totul pe strălucirea din afară și pe jocul de cuvinte, și ar putea nădăjdi succes bun de tot.

Rezultatul material aflăm că a fost și el mulțumitor. A rămas un ciștig curat de peste 300 cor.

Diletanții exprimă mulțumită m. stimatei dne Boelae, care le-a ajutat mult prin participarea la cîteva probe și la arangearea cu gust a scenei.

Adunarea generală anuală a soe. „Crisana“ din Brad a primit cu însufletire și unanimitate propunerea direcțiunii de a contribui spre scopul înălțării gimnaziului din Brad cu cor. 50.000 în opt rate anuale și a îndrumat direcțiunea să solvească în fiecare an cîte 6250 cor.

De ar face și alte institute tot așa — în curînd ne-ar ajuta Dzeu să înălțăm Sionul, pe care fericiții săi fondatori l-au înființat pentru a revărșa lumina în mîntea neamului.

Banca din Ilia „Progresul“. Dumineca trecută și-a ținut adunarea de constituire banca nou plănuită la Ilia „Progresul“. Au fost de față numărasi acționari, bucurosi de înființarea ei. Adunarea a decurs în deplină bună rînduială, statorindu-se statutele ei și alegîndu-să conducerea ei, care are să facă cele de lipsă pentru înregistrarea firmei și începerea lucrării băncii. Constituirea s'a făcut în următorul mod: De președinte al Direcțiunii a fost ales dl protopresbiter George Oprea. fost director al băncii „Corvineana“ din Hunedoara, pe care a condus'o cu tact și cu bine; membri în direcțiune dnii: Miron Oprean, Iosif Criste, Ioan Iancu, Aron Munteanu, Ioan Juga, Aron Ungur, lui Iosif; în comitetul de supraveghiere: Dr. Laur. Petric, Dr. Aurel Oprea, Nicolau Macrea, Emanuil Șuiaga și Aurelian Oprean. De director exec. dl adv. Dr. Ștefan Rozvan și cassar dl Miron Oprean.

Văzînd ce grup de frunțași ai vieții noastre publice din Ilia și jur suînt adunați în jurul nouă bănci, avem cea mai bună nădejde că și poporul o va primi cu toată încrederea pe care bunii frunțași o vrednicesc, și va deveni noua bancă înimă unor sănătoase mișcări economice pentru poporul nostru din acest ținut sărac și expus.

Dorim noului institut din toată inima tot bunul spor și ajungerea la frumoase roade.

Mulțumită publică. Întru amintirea fer. Petru Gligor, proprietar în Baia-de-Criș, membru fondator al societății pentru crearea unui fond de teatru român, epitrop al gimnaziului din Brad, mai mulți ani, comitetul gimnazial a depus drept cunună eternă la fondul »Andrei Șaguna« al gimn. din Brad 50 K; iar institutul »Crisana« în al cărui comitet de supraveghiere a fost dela înființarea societ. »Crisana« pînă la moarte, tot la fondul »Andrei

Șaguna« 50 K și Dr. Amos Frîncu, adv. în Cluj, tot întru amintirea mult prețuitului său amic și consingean Petru Gligor, la »Masa studenților« din Brad 20 K.

Întru amintirea fericitului Vicențiu Babeș, care în viața sa a dovedit multă dragoste față de gimnaziul din Brad, corpul profesoral și comitetul gimnazial a depus drept cunună eternă la fondul pentru completarea gimnaziului 50 K.

In veci pomenirea lor! Brad, 1 Februarie 1907.

Direcțiunea gimn.

Nou osîndit. Dl preot Petru Laslo din Vălișoara, a fost luat în prigonire pentru că ar fi „agitată“ la alegerea de deputat din Maiu 1906 la Dobra. Marți în 5 Martie i-a pertractat procesul tribunalul din Deva osîndînd pe păr. Laslo la 2 luni arest ord. și 200 cor. pedeapsă în bani!

La temniță. Luni în 11 Martie intră pe 8 luni în temnița din Seghedin dl Dr. Cornel Jurca, redactorul „Drapelului“. Dzeu să-l readucă sănătos între ai săi.

„Reuniunea femellor române din comitatul Hunedoarei“ și-a ținut adunarea gen. în 28 Febr. n., în Deva. Doamna prezintă Elena Hosszu-Longin a condus'o, raportînd despre starea în care s'a află azi Reuniunea. A prezentat propunerea comitetului de a înființa în Orăștie un atelier de țesătorie, ceea-ce s'a și primit unanim. Atelierul e deja în lucrare. În budget s'au pus pentru acest scop pe 1907: 3000 cor. Pentru înaintarea întreprinderii să vor numi în Hațeg, Hunedoara, Orăștie, Deva, Dobra, Brad, Ilia și Petroseni comisii de 2—3 membre de încreedere, care să lucreze în interesul atelierului.

Adunarea a ales de directoră a atelierului pe dna Victoria Dr. Erdélyi, conducătoare pe dsoara Tiberia Barcianu și contabil dl Adrian Cristea.

Din raportul casierei să vede, că Reun. are aproape 15.000 cor. bani adunați și depuși.

Adunarea a fost bine cercetată. — A urmat o petrecere cu joc, bine reușită.

Oameni cumînți. Foaia „Erdélyi Hirlap“ aduce următoarea știre: Într'o comună românească din Bihar, s'a licitat zilele trecute pădurea foșilor iobagi. S'au aflat opt înși, cari voiau să o cumpere. S'au ținut cît s'au ținut la preț, dar dela o vreme n'au mai urcat. În sfîrșit a luat pădurea un negustor de lemne, Jidan, cu numele Kronberg, pentru prețul de 95.700 coroane.

La licitație au fost de față primariul și toți juratii comunali. După licitațiune împuterniceitul firmei Kronberg, a dat birăului 10 coroane ca să bee aldămaș.

Birăul a primit banii zîcînd: — Mulțumim frumos, dar noi banii aștia nu-i bem. În loc să-i dăm pe rachie, îi vom da copilului care învață mai bine la școală, — de cînstel.

Iacă vorbele simple ale țăranelui birău (Român), arătîndu-l mai cuminte, ca pe mulți ce să cred cumînți. De-ar da Dzeu să fie un sâmn al vremilor, al veacului, ce are să vină! — Un sâmn bun!

Prima directoare de bancă. Sub patronagiul băncii economice din Sătmar, s'a înființat acolo o tovărășie a micilor proprietari și meseriași. Tovărășia asta — cu mare însufletire și-a ales de directoare a sa pe doamna Elena Boros. Faptul asta ne arată, că femeile încep și pe la noi să simță în ele destulă putere ca să între și în o astfel de slujbă, unde — numai numerii vorbesc!

Moarte. Iosif Enescu paroh gr.-or. în Sibiu a încetat din viață în 16 Febr. n. la 9 1/2 ore seara, după lungi și grele suferințe, în al 33-lea an al etății sale și al 5-lea al preoției. Să-i fie țărîna ușoară.

— Roma Aurora Costin, învățătoare gr.-or. în Brad, după un morb greu și îndelungat, împărțită cu sf. Taine, și-a dat nobilul său suflet în mîinile Creatorului la 27 Februarie 1907, la casa părinților, în Brad. O deplîng adînc întristați: Constantin Costin, prof. în pens., ca tată, Susana Costin n. Bogdan, ca mamă, Olimpia, Aurelia, Atena, surori, Costică, frate, Ana Costea, verișoară.

D-zeu s'o odichnească în pace!

Tatăl și fiul. Jidanul Kohn a avut o prăvălie frumoasă în Gyöngyös, care-i aducea bun venit. Deodată însă i-a murit femeia și el a rămas singur cu băiatul său mic. Lovitura esta l'a zguduit rău pe Kohn, care de aci încolo nu și-a mai văzut de treburile lui și de negoț. S'a înglodat în datorii și într'o bună zi s'a ivit executorul... l-au bătut la dobă tot ce a avut. Jidanul — acum de 57 ani — a mers în Budapesta cu băiatu-său, care era numai de 12 ani. Au încercat tot ce s'a putut ca să-i cîștige batăr cuartir și plnea cea de toate zilele dar' nu s'a putut. În săptămîna trecută au ajuns în cea mai neagră mizerie. L'au dat afară și din locuință împreună cu băiatul, pentru-că nu a putut plăti. Flămînzi și tremurînd de frig pribegeau pe cele uliți pompoase, tatăl și fiul. Și atunci tatăl și-a pierdit și drojdia credinței ce o avea în vremuri mai bune. Și-a cîștigat un revolver și Sîmbătă seara a pușcat cu el întîi pe fiul său, apoi s'a pușcat și pe sine în pept.

La sunetul dat de arma descărcată au grăbit oameni într'acolo. Pe petrele răci ale uliței au aflat pe tatăl și fiul, zăcînd, sîngerati, leșinați. L'au dus la spital. Rana băiatului e mai ușoară. Glonțul i-a zgăriat numai gîtul. Tatăl însă a primit o rană așa de grea că a și murit în dimineața următoare...

Cununie. Dsoara Mărioara Valerica Savu din Lanșeu și dl Ioan Popa, cleric absolut, din Herțegani, își vor serba cununia Sîmbătă în 9 Mărtisor n., în biserică gr.-or, din Lanșeu.

Gurahonțul pentru Brad. Inteligența română din jurul Gurahonțului cu concursul corului din Zeldiș, arangează în Dumineca lăsăntului de carne concert împreunat cu petrecere de dans. Venitul curat să destinează: jumătate pentru gimnaziul din Brad, jumătate pentru biblioteca corului.

Casina română din Poiana-Sibului invită la petrecerea cu joc ce arangează Duminecă în 10 Martie n. în sala cea mare a hotelului „Șufană“, în favorul fondului casinei

sau suflet in mânia Creatorului la 27 Februarie 1907, la casa părinților, în Brad. O deplîng adînc întristați: Constantin Costin, prof. în pens., ca tată, Susana Costin n. Bogdan, ca mamă, Olimpia, Aurelia, Atena, surori, Costică, frate, Ana Costea, verișoară.

D-zeu s'o odichnească în pace!

Tatăl și fiul. Jidanul Kohn a avut o prăvălie frumoasă în Gyöngyös, care-i aducea bun venit. Deodată însă i-a murit femeia și el a rămas singur cu băiatul său mic. Lovitura esta l'a zguduit rău pe Kohn, care de aci încolo nu și-a mai văzut de treburile lui și de negoț. S'a înglodat în datorii și într'o bună zi s'a ivit executorul... l-au bătut la dobă tot ce a avut. Jidanul — acum de 57 ani — a mers în Budapesta cu băiatu-său, care era numai de 12 ani. Au încercat tot ce s'a putut ca să-i cîștige batăr cuartir și plnea cea de toate zilele dar' nu s'a putut. În săptămîna trecută au ajuns în cea mai neagră mizerie. L'au dat afară și din locuință împreună cu băiatul, pentru-că nu a putut plăti. Flămînzi și tremurînd de frig pribegeau pe cele uliți pompoase, tatăl și fiul. Și atunci tatăl și-a pierdit și drojdia credinței ce o avea în vremuri mai bune. Și-a cîștigat un revolver și Sîmbătă seara a pușcat cu el întîi pe fiul său, apoi s'a pușcat și pe sine în pept.

La sunetul dat de arma descărcată au grăbit oameni într'acolo. Pe petrele răci ale uliței au aflat pe tatăl și fiul, zăcînd, sîngerati, leșinați. L'au dus la spital. Rana băiatului e mai ușoară. Glonțul i-a zgăriat numai gîtul. Tatăl însă a primit o rană așa de grea că a și murit în dimineața următoare...

Cununie. Dsoara Mărioara Valerica Savu din Lanșeu și dl Ioan Popa, cleric absolut, din Herțegani, își vor serba cununia Sîmbătă în 9 Mărtisor n., în biserică gr.-or, din Lanșeu.

Gurahonțul pentru Brad. Inteligența română din jurul Gurahonțului cu concursul corului din Zeldiș, arangează în Dumineca lăsăntului de carne concert împreunat cu petrecere de dans. Venitul curat să destinează: jumătate pentru gimnaziul din Brad, jumătate pentru biblioteca corului.

Casina română din Poiana-Sibului invită la petrecerea cu joc ce arangează Duminecă în 10 Martie n. în sala cea mare a hotelului „Șufană“, în favorul fondului casinei

Din Semeac. Corul vocal al plugarilor gr.-or. rom. din Semeac arangează concert cu reprezentațiune teatrală urmată de joc sub conducerea dlui Teodor Suciu, Duminecă la 10 Martie n. în sala de joc a comunei bisericestii.

Corul mixt al bisericii gr. or. rom. din Dobra invită la Concertul ce-l va aranja Duminecă în 10 Maartie n. în sala „Husariu“, din Dobra, pentru biserica română din Dobra. — Urmează joc.

Mulțumită. Cu ocașiunea reprezentației teatrale ținută la 10 Faur st. n. a. c. în școala g.-or. din Geoagiu, au încurs următoarele contribuiri peste taxă: Dr. Ioan Margita, adv. 11 cor.; George Danciu, deregător Gelmar 3 cor.; Adam Roșiu, cassar „Geošana“ 2 cor.; I. Botean, preot Bîntînți 2 cor.; Familia Herlea, Vinerea 1 cor.; Familia Cristea Bozes 1 cor.; Ioan Popoviciu, preot Gelmar 1 cor.; Luca Botean, preot loc 1 cor.; Gavril Todica, contabil 1 cor.; Volf Béla, Bozeș 1 cor.; Lozsonczy Dezső, loc, 1 cor.; Frații Sabin și Simeon Cosma, loc, 2 cor.; Dna Ana Chendi, loc, cor. 1-20; Mahler David, loc, comerciant 2 cor.

Primiască P. T. contribuenți peste taxă și pe calea aceasta mulțumită. N. BOTEAN inv.

„LUPTA“ spune că I. P. S. Sa Metropolitul Mețianu, a declarat cătră un redactor al ei, că articolul acela din „Telegraful“ care s'a pus să spele pe harapul Burdia, — a ieșit în foaie fără știrea ori întărirea P. S. Sale, și că aceea e numai părerea redacției „Telegrafului“.

Ne bucurăm de asta, că Capul bisericesc să lapadă de duhul păcătos ce răsuflă din acel articol demoralizator.

„DRAPELUL“ aduce vestea rea: La alegerea din Caransebeș oamenii candidatului naționalist Dr. Sirbu au scos steag alb, semnul păcii și al nevinovăției! scriind pe el Trăiască Dr. Sirbu. Și pentru atîta lucru, căpitania orașului Caransebeș a pedepsit: Pe protopopol Andreiu Ghidiu la 15 zile arest și 200 cor., în bani, pe profesorul Dr. Petru Barbu la 10 zile și 200 cor., pe avocatul Dr. Brădiceanu la 8 zile și 200 cor., pe doamna Emilia Brodatschi la 8 zile și 200 cor., — pe Achim Sirbu, la 7 zile și 200 cor., — și pe Mihai Săbăilă la 1 zi și 25 cor.

Osîndiții au dat recurs la ministru contra pedepsirii și acum li-a venit răspunsul, că ministru a întărit pedepsele de mai sus, pe toate! Că, zice, steagul alb e steag „străin“ (?) în Ungaria, și steag cu drept de scos, e aici numai cel roșu-alb-verde!

O fi. Steagul alb, semnul nevinovăției și al păcii, e „străin“ în Ungaria. Ni-o spune chiar un ministru.

„UNIREA“ din Blaj a ieșit în număr extraordinar Joi, conchemînd la marea adunare de mîne la Blaj, în fruntea căreia va sta tot ce are Blajul mai greu, mai bun!

Să fie de bun augur însuflețita pornire dela Blaj!

„TRIBUNA“ într'un articol scris de „Un Lugojan“ despre căderea dela Bocșa și urmările ei, spune printre altele următorul episod caracteristic:

„Cînd un preot veni cu o ceată de votați spre urma lui Weiss, un țărăn din partidul național zisă cătră cei din tabăra națională: — Fraților! De acum înainte să ștergem din „Deșteaptă-te Române“ strofa: Preoți cu crucea 'n frunte!...

Și să întrebă cu drept cuvînt îngrijat ziarul din Arad, ce va fi dacă tot mai mulți preoți vor face pe tot mai mulți țărani a gîndi și a vorbi așa? —

„GAZETA TRANS.“ pornind dela unele declarații de prin foile semioficioase bisericești, — Tel. R., și Unirea a care au zis că noi n'avem nimic împotriva predării limbii maghiare în măsură mai mare în școalele populare, — zice că trebuie să încetăm cu clătîinările acestea odată în lupta noastră națională, că prin astfel de vorbe umilite, trîfătoare, nu cîștigăm nimic, doar' că dăm și mai mult curagiu dușmanilor! Hotărîți și bărbați trebuie să fim!

REVISTA PRESEI

Ce scriu foile?

„LUPTA“

„DRAPELUL“

„UNIREA“

„TRIBUNA“

„GAZETA TRANS.“

Concurs.

Dela banca din Ilia.

Concurs.

Dela banca din Ilia.

Concurs.

Dela banca din Ilia.

Concurs.

Dela banca din Ilia.

Concurs.

Dela banca din Ilia.

Concurs.

Dela banca din Ilia.

1-3 (49) DIRECȚIUNEA.

„CRIȘANA“

societate de credit și economii în Brad.

CONCURS

Pentru ocuparea postului de director executiv la societatea de credit și economii „CRIȘANA“ din Brad, să scrie concurs.

Salariu anual 2400 cor. Relut de cuartir 400 cor. Tantiema statutară (anul trecut 1000 coroane) și eventualele urcări de salar după regulament.

Dela concurenți să recere cualificațiune comercială ori iuridică și praxă de bancă.

Postul este a să ocupa cel mai târziu în 1 Iunie 1907. Alesul nu poate ocupa altă funcție.

Condițiile speciale să vor stabili prin contract.

Petițiunile sunt a să înainta până la 31 Martie st. n. anul curent.

Brad, 1 Martie 1907.

1-1 (46) Direcțiunea. Nr. 8/906.

Publicare.

Prin carea din partea biroului Corporațiunii grănițăriștii din Dobra, să aduce la cunoștință publică, cumcă: cu datto de 24 Martie 1907 pe calea licitațiunii publice să va esarenda pe durata de 3 ani consecutivi și 7 luni începind dela 1-a Iunie 1907 până la Decembrie 1910 și anume Hotelul așa numit „La Husariu“ cu etagiu, 11 încăperi, Pavilion, grajduri, șoproș și ghețariu provăzută cu una sută cară de ghiată.

Condițiunile de licitațiune să pot vedea în cancelaria Corporațiunii dela ziua publicării până la ziua de licitațiune.

Dobra, 28 Faur 1907.

Ioan Neamțiu, controlor.

1-3 (47)

„ARDELEANA“

Institut de credit și econ., soc. pe acții în Orăștie.

Capital social K 500.000. Escontează cambii cu 6—7%. Fond. de rez. K 470.000. Credite de Cont-curent 6—7%. Totalul fond. K 970.000. Imprumuturi hipotecare simple 6—7%. Depuneri K 3.000.000. Plătește pentru depuneri 4 1/2 — 5%.

Cambiile firmelor și băncilor să escontează în condițiunile cele mai avantajoase, tot-asemena creditele de Cont-curent. Darea după depuneri o plătește Institutul. Depuneri peste 20.000 cor. cu termen de absicere mai îndelungai să primesc cu 5%. Depuneri până în 5000 cor. să pot rînică ori-și cînd.

Imprumuturi pe anuități!

În timpul din urmă „ARDELEANA“ institut de credit și economii în Orăștie, a introdus între lucrările sale de bancă și imprumuturile hipotecare cu anuități (la cari ratele sunt toate de o potrivă dela cea dintîi până la cea din urmă, și prin urmare cele dintîi rate nu-s mai grele ca cele de mai apoi și scad regulat din jumătate în jumătate de an).

Aceste imprumuturi să dau pe proprietăți de pămînt din comune rurale și urbane și pe case din comune mai mari.

Imprumuturile cu anuități să dau pe durată de timp dela 5 până la 30 de ani. În cazuri excepționale și pentru imprumuturi mari, timpul de plată poate fi și mai mare ca 30 de ani.

Suma cea mai mică a unui împrumut de acesta hipotecar (pe intabulară) cu anuități, e 200 coroane.

Planurile de amortizare pentru împrumuturile cu acoperire hipotecară bună, să socotesc cu 6% netto, în anuități de jumătăți de an, al căror termen să stabilește la timpul în care cer împrumutătorii.

În caz de conversiune, adecă în caz cînd să schimbă datorii deja intabulate a alte bănci, cu împrumuturi nouă cu dobîndă mai mică, împrumuturile cele nouă sunt scutite de competențe de intabulare și de timbre. Tot asemenea sunt scutite de timbru și extrasele de cărți funduare, cari să cer pentru scopuri de conversiuni.

Cereri pentru astfel de împrumuturi au a să adresa direcțiunii „Ardeleana“, institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie (Szászváros) și au a cuprinde:

- a) extras de cărți funduare cu datul cel mai nou și legalizat;
b) foaia de catastru;
c) libelul, eventual atestat de dare;
d) atestat oficios de prețuire, în care fiecare parcelă și edificiu să fie prețuit deosebit; și
e) eventuale contracte de vînzare ori cumpărare, de închiriere sau rîndare, dacă cel cu cererea are de aceste. În caz cînd să plănuiește a să da ca acoperire hipotecară edificii, e de lipsă să se înainteze și un atestat despre venitul aceloră.

Pentru împrumuturile hipotecare simple, să cer aceleași acte. Informațiuni mai de-apropă, precum și sfaturi în afacere de împrumuturi hipotecare cu anuități, și peste tot în ori-și-ce afacere de bancă, — să dau în localul institutului „Ardeleana“, cu vorba, sau apoi prin post, în mod gratuit.

Orăștie, Oct. 1906.

„Ardeleana“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Editor și redactor responsabil: Savu Roman.

CONVOCARE

Onorații membrii ai „Reuniunii rom. de înmormintare din Orăștie“ sunt prin aceasta invitați, în înțelesul §-lui 14 litera f) din statute, a participa la

a X-a adunare gen. ordinară a Reuniunii, care să va ținea Duminică în 4/17 Martie a. c. în o sală a școalei gr.-or. române din loc, îndată după eșirea dela biserică.

La ordinea zilei:

Agendele prescrise de statute: Raportul comitetului asupra anului de gestiune 1906; — Raportul cassarului despre starea averii Reuniunii; — și eventuale propuneri înștiințate la vreme, după statute.

Orăștie, la 28 Februarie n. 1907.

Comitetul Reuniunii:

Nicolae Trif, președinte. Ioan Moța, secretar.

Învățacel de prăvălie

să primește numai decit în prăvălia mixtă a subscrisului.

Să aibă barem 2—3 clase gimnaziale ori reale și ceva cunoștință de limbi.

Tot aci să găsesc încă

Calendare pe 1907.

IOAN ROB,

comerciant în Orăștie. (Piata poliției).

3-3 (36)

Casă de vînzare.

Casa Nr. 16 aflătoare în drumul țării, cornul dela podul de lingă moara din jos a orașului, — e de vînzare din mână liberă.

Potrivită și pentru prăvălie ori birt.

A să adresa pentru informațiuni mai de-apropă la subscrisul.

Ioan Romosan.

2-2 (42)

Preparatele lui DEMETER CORNEL

să pot căpăta în apteca N. VLAD Orăștie (Szászváros)

Crem de benzoe mygdale, servește pentru conservarea, înfrumșetarea feței și mînilor, dînd o fineață deosebită. Delătorează: pete, bubițe, zgrăbunțe, pistenii (mitesser), și netezește zbîrciturile. Nesticăcios pentru față și mîni. Prețul 60 fil.

Săpunul de benzoe Mygdale, excelent pentru toilette. E preparat din ingredenții foarte fine și din plăcute mirosuri de flori. Prețul 70 fil.

Poudre Veturien. Acopere foarte bine, încit nici nu să observă că fața este pudrată. Întrebunțată pudra cu creamul de benzoe mygdale scutește de urmările neplăcute ce altcum ar cauza vîntul, răceala și razele soarelui. Este în culoare albă, roză și galbină. Prețul 1 cor.

Veturien parfem. Vera-violeta, cel mai fin parfum de violele. Prețul 1 cor. 60 fil.

Apa de gură „Kremier“. Prin întrebunțarea apei acesteia nu devin dinții găunoși, — delătorează durerea dinților și întărește dinții și gingiile. Prețul 80 fileri.

Praful de dinți „Kremier“. Face dinții frumoși și albi. Prețul 70 fil. Perii de dinți, fine. Alegere mare. — În diferite prețuri. — Esență de China. Contra căderii părului, cu rezultat foarte bun. Prețul 1 cor. 20 fil. — China tamopomada. Pentru creșterea părului. Prețul 70 fil. — Oleu de nucă. Extract de nuca oleică, pentru cosererea părului 1 sticlă 80 fil.

Diferite parfemuri franceze.

(26) Instrucțiuni pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri! 4-5

THEE foarte fină!

Large advertisement for 'In sfârșit! Am ajuns la ceia ce pare a fi Ultimul grad' featuring jewelry and diamonds. Includes text: 'Minunate sclipitoare Tudor', 'Diamante', 'cu un preț ca se crede ca se face un CADOU', 'vândut mai înainté 8 Coróne', 'asta-zi numai 1 Coróna per bucató (inclusiv montura)', 'Diamante „Tudor“ să află de vînzare la Stein és Társa Kolozsvar Matyas király u. 1.'

Advertisement for 'Numai motoarele și locomobilele PLEWA'. Text: 'originala servesc cea mai ieftină și mai vrednică de încredere putere motrice pentru mori și scopuri economice. Trăinicia lor e socotită pe durata unei vieți de om. Consumare: oleiu brut, benzin ori gaz sugativ, de 2—3 fileri pe oară de puterea de cal. 196 chipuri și sute de poezii, nuvele, povești, pilduri, povețe, glume și cuvinte înțelepte. Ai una din cele mai frumoase cărți de petrecere și învățatură, pentru o biată de coroață. Pentru ca cartea să Vă meargă plătită pe postă, puneți și 30 de fileri de postă, căci fiind mare și grea, legată, atita e plata la postă pentru ea.' Includes image of a tractor and text: 'Catalog și preliminar de spese, gratis. Condiții de plată favorabile. Adresa: DENES B., specialist Budapesta V. ker. Lipot k. 18. Rog însemnați acurat adresa și o păstrăți.'

Advertisement for 'Vrei să ai PUTEREA MOTRICE dovedită ca cea mai bună pentru agricultură și pentru industrie!'. Text: 'Locomobilele și Motoarele de Petrolin alui BERNHARDT lucrează așa de ieftin ca mașinile cu aburi și nu recer mașiniști diplomați, să pot introduce fără lipsă de concesiune, absolut sigure în lucrare; nu fac fum, nici miros. Spese circa 5 fileri pe oară de o putere de cal. Instalație cu gaz sugativ dela 5 până la 1000 puteri de cai. Cea mai ieftină putere motrice a timpului prezent! Cereți prospecte dela: Fabrica priv. ces. reg. de motoare și mașini G. Bernhardt's Söhne, Vien XII. Schönbrunnerstrasse 173/L, sau la reprezentantul: Iosef Liedler, Sas-Sebes, Transilvania.'

Advertisement for 'Cel mai bun flastru pentru rane e alui Dr. FORTI'. Text: 'Pân-acum încă aici un alt flastru nu 2-a ajuns în bunul efect. E fabricatul original alui Lad. Forti. Puterea lui extraordinar vindcătoare și alinătoare la tot felul de rane, arsuri, umflături, etc., alină îndată durerea, trage umflătura și vindcă imediat rana, fără să trebe tăiată. La aprinderea de pept (tită) la femei, să aplica cu succes sigur. Sîrpește chiurile de gâină. Prețul 2 cor. mai mică 1 cor. și cea mai mică 70 fil. Să capătă la fabrica: FORTI LÁSZLÓ Budapest II. ker. Pala u. 8 sz. și în magazinul principal: Török József Király u. 12, precum și în toate aptecile din Budapesta și la cele mai mari din provincie. — Flastru pentru rane original alui Forti e sigilat la pachetare cu literle F. L. și cu marca ce să vede și aci și o subscriere proprie. Atențiune! Fac atent on. public, că nici un flastru provăzută cu alt nume, nici cu Forti K., Forti Georg, ori anonim, să nu primească, căci toate-s falsificate, ci numai singur fabricatul Forti László. — Flastru original alui Dr. Forti e scutit prin lege, imitatorii să pedepsesc aspru. Numai cu am. concesiune ministerială sub Nrii 48171/99 și 56589/04 Dar' dacă îmi trimite cineva un falsificat îl premiez. Depozit în Orăștie: Apteca I. Graffius. PALAVRE un drăguț volumaș de schițe scrise cu spirit și cu haz de GAVRIL TODICĂ au apărut! Volumaș de 4 coale tipărite; cu 50 bani. Să poate procura la autor în Geoagiu (Algyóy). tot asemenea aceleași soiuri în calitatea a II-a cu prețurile cele mai ieftine Pentru alee de viie, soiuri anume alese pentru acest scop. Catalogul soiurilor și prețurilor, la cerere să dă gratis și franco. Din număroasele scrisori de mulțămînt, dăm aci numai una: Bodonkut, 19 Sept. 1906. St. Domnule! Cele 1000 de sade de altoi de viie, toate s'au prins. Primește mulțămînta mea pentru servirea conștiințioasă. Rog scrie-mi ce soiuri de desert mai ai, căci cele ce-mi lipsesc îndată le procur. Cu stimă Lud. Földvári, dir. școl. de stat. 1-6 (48)

Advertisement for 'Vindere de VIȚĂ DE VIIE'. Text: 'Cel ce dorește să aibă struguri sănătoși, ieftini și frumoși, să să adreseze cu încredere la pepinieria de vițe alui Vitye Miklós în Őcsesánád (com. Torontál) unde să găsesc altoi verzi de calitate deosebită, cu rădăcini și lucii, precum și mlădițe (sade) americane, cu rădăcini și lucii, — tot asemenea aceleași soiuri în calitatea a II-a cu prețurile cele mai ieftine' Includes image of a grapevine and text: 'Lud. Földvári, dir. școl. de stat. 1-6 (48) „Tipografia Nouă“, în Orăștie'

Advertisement for 'Vindere de VIȚĂ DE VIIE'. Text: 'Cel ce dorește să aibă struguri sănătoși, ieftini și frumoși, să să adreseze cu încredere la pepinieria de vițe alui Vitye Miklós în Őcsesánád (com. Torontál) unde să găsesc altoi verzi de calitate deosebită, cu rădăcini și lucii, precum și mlădițe (sade) americane, cu rădăcini și lucii, — tot asemenea aceleași soiuri în calitatea a II-a cu prețurile cele mai ieftine' Includes image of a grapevine and text: 'Lud. Földvári, dir. școl. de stat. 1-6 (48) „Tipografia Nouă“, în Orăștie'

Advertisement for 'Vindere de VIȚĂ DE VIIE'. Text: 'Cel ce dorește să aibă struguri sănătoși, ieftini și frumoși, să să adreseze cu încredere la pepinieria de vițe alui Vitye Miklós în Őcsesánád (com. Torontál) unde să găsesc altoi verzi de calitate deosebită, cu rădăcini și lucii, precum și mlădițe (sade) americane, cu rădăcini și lucii, — tot asemenea aceleași soiuri în calitatea a II-a cu prețurile cele mai ieftine' Includes image of a grapevine and text: 'Lud. Földvári, dir. școl. de stat. 1-6 (48) „Tipografia Nouă“, în Orăștie'